

Demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö
OM 182/43/201226.10.2012
2

Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

VM188:00/2009

KUNTASANASTON RUOTSIN- JA ENGLANNINKIELINEN OSUUS

Valtiovarainministeriö on lausuntopyynnöllään VM 188:00/2009 pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa kuntasanaston ruotsin- ja englanninkielisestä osuudesta, erityisesti termien valinnasta ja selitteiden käännöksistä. Oikeusministeriö esittää kunnioittavimmin lausuntonaan seuraavaa:

Kolmikielisen kuntasanaston laatimista koskeva hanke on tarpeellinen ja hyödyllinen sekä viranomaisille että muille tahoille, jotka tarvitsevat tietoa käsitteistä joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Hanke on laaja ja käsittää noin 200 keskeistä kunta-alan käsitettä, jotka on suurelta osin poimittu voimassa olevasta lainsäädännöstä.

Mitä tulee termien valintaan, on valinta tehty suomeksi, mutta koska samat käsitteet esiintyvät lainsäädännössä ruotsiksi, ei oikeusministeriöllä ole ruotsinkielisten termien valinnan suhteen lausuttavaa. Kuntasanasto toimii ruotsiksi yhtä hyvin kuin suomeksi. Kuntasanasto toimii myös ruotsinkielisen käyttäjän perspektiivistä hyvin sekä suomen- että englanninkielisen käsitteistön suuntaan. Kiitettävää on se, että relevanteissa kohdin on tuotu esille sellaisia käsitteiden muotoja, jotka Suomessa käytetyssä ruotsissa ovat Ruotsissa käytetystä terminologiasta poikkeavia.

Huomionarvoista on kuitenkin se, että lausuntopyynnössä ja myös itse kuntasanastossa (sivujen 5, 9 ja 14 termitietuetta kuvaavat kaaviot) lähdetään siitä, että suomenkielisellä määritelmällä ja selitteellä olisi ruotsinkielinen käännös, vaikka määritelmässä ja selitteissä käytetyt käsitteet ovat suurimmaksi osaksi niitä käsitteitä, jotka joka tapauksessa sisältyvät kuntasanastoon. Kuten sivulla 4 ensimmäisessä kappaleessa todetaan, on sanastoon valittu erityisesti kunta-alan säädöksissä esiintyvää käsitteistöä. Koska kunta-alan säädöksiin sisältyvät käsitteet ovat autenttisia sekä suomeksi että ruotsiksi, voisi myös ajatella, että työryhmä on laatinut aidosti kaksikielisen (suomi – ruotsi) dokumentin, jonka ruotsinkieliset määritelmät ja selitteet eivät ole käännöksiä, vaan tekstejä, jotka

on hyväksytty (tai tullaan hyväksymään) ruotsiksi samaan aikaan kuin suomeksi siinä vaiheessa, kun Kuntasanasto julkistetaan.

Kuntasanaston suomen- ja ruotsinkielinen osio suhtautuisi siten perustuslain 17 §:n 1 momentissa mainittuihin kansalliskieliin samalla tavalla kuin lainsäädäntö, joka julkaitaan perustuslain 79 §:n 4 momentin nojalla samansisältöisenä kummallakin kansalliskielellä. Tästä syystä oikeusministeriö esittää harkittavaksi sitä, että viittaukset käännöksiin poistettaisiin niistä kohdista, joissa termi ”käännös” yhdistetään ruotsin kieleen.

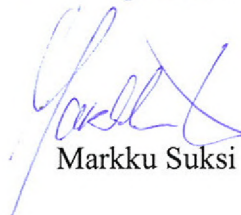
Englanninkieliset määritelmät ja selitteet ovat luonnollisesti käännöksiä. Niiden ja englanninkielisten termien ”oikeellisuus” ja osumatarkkuus on jossain määrin makuasia ja riippuu siitä, mistä päin englanninkielistä maailmaa tai Pohjoismaiden ulkopuolista maailmaa englanninkielisen sanaston käyttäjä on kotoisin. Oikeusministeriö ei halua lausua mitään englanninkielisten termien valinnasta tai selitteiden käännöksistä.

Yksikönpäällikkö

Johanna Suurpää

Kehittämispäällikkö

Markku Suksi